

**CL. V. Ioannis Wamesii, I. C. Celeberrimi, In Academia
Lovaniensi Antecessoris Primarii, Responsorum Sive
Consiliorum De Iure Pontificio Tomus ...**

Wamesius, Johannes

[S.l.], 1643

De Præbendis & dignitatibus. Consilium CCXXII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98691](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98691)

neſcia. c. Si poſtquam De præben. lib. 6. Zabarella con-
4 ſil. 104. Poſt reddidit. ¶ poſſimum propter vim &
effectum decreti irritantis Bullæ nominationis
inſerti, quod etiam ignorantes afficit, panor. in c.
Dilecto De præben. c. xvi qui §. quoniam De reſcript.
lib. 6.

Reſidet ergo quaſtio & controyerſia tantum
inter nominatum ac præſentatum per Dominum
temporalem; & totius quaſtionis ſtatu in
eo hæret, cuius fuerint vices tempore mortis
Laurentij Lotij noviffimi poſſeſſoris hujus Capel-
lanæ? Vt paucis, quamvis multa in utramque
partem dici & adferri poſſent, deſungamur, dicimus
vices fuiſſe dicti Capituli; ob id, quod neviſſima
libera vacatio & conferendi potestas fuerit dicti
Domini temporalis, quam etiam conſumpſerit
conferendo ſupramentionato Hugoni, poſtquam
huculque nulla occurrit vera vacatio, quæ Ca-
pitulum vices ſuas exercere poterit. Nam duæ
ſequentes in eorum manus non inciderunt: quod
prima fuerit facta in manibus Pontificis in favo-
rem D. Meurchini, ſequens verbò ex cauſa permuta-
5 tionis. ¶ Quæ enim in favorem alicujus ad
manus Papæ fit, libera non eſt; cum eam legem
ſibi dixerit, ac neceſſitatem ſibi impoſuerit Papa,
ut ei ſolus in cuius favorem facta eſt reſignatio, con-
ferri debeat beneficium, & alteri conferri non
poſſit, Doct. in c. Ex parte 1. de off. deleg. Et quæ
ex cauſa permutationis, etiam in manibus ordi-
narij Collatoris, occurrit vacatio, adiunctam
habet neceſſitatem conferendi compertumanti, &
minimè facultatem conferendi, cui Papa vel or-
dinarius vult, Clem. 1. De rerum, permutat. Unde
cum nulla harum duarum vacationum pertinuerit
ad Capitulum, neceſſario hæc tertia pertinere
debet; ut viciffitudo ſervetur, & ex impedimen-
tis illis damnum aut præjudicium juris ſui non
patiatur dictum Capitulum; ¶ cum generaliter
verum, ſic quod quoties Collatori incidit vel oc-
6 currit impedimentum aliquod ſine ſua culpa. Col-
latori ſemper maneat ius ſuum ſalvum, c. Ne pro
defectu de elect. c. Quia univerſitatem de conceſſ. præb.
c. Si electio de elect. lib. 6. Gloſſ. Pragmat. ſanct. in de
collat. §. ite quod omnia in v. faciendi: quod autoritate
Rota Romanæ in huiusmodi alternativa ſeu vic-
ciſſitudinaria duorum Collatorum facultate con-
ferendi aperte, & in individuo deciſum eſt, Rota
decif. 190. Nota quod ubi ex ſtatuto alijs. 21. De præb.
in antiq. Caſſadorum decif. 10. nu. 3. de conceſſ. præben.
Vt enim turnus ſeu viciffitudo conſumatur, ne-
ceſſe eſt, quod occasio conferendi Collatori ob-
lata ſit; cum quod ad manus Collatoris non va-
cat, conferri non poſſit, c. 2. de conceſſ. præben.

* nec vacare dicitur Collatori propriè, niſi cum
7 ipſi libera conferendi eſt facultas. Quamobrem ex
cauſa compertumantis ad manus Ordinarij facta
reſignatio propriè non judicat modum vacationis,
per quem turnus conſumatur: quia licet volunta-
ria ſint omnia quoad ipſos compertumantes; nulla
tamen eſt libertas quoad ipſum Collatorem, qui
non cui ipſe, ſed cui velint permutantes, conferre
debet, d. Clem. 1. Rota decif. 23. Fuit dubitatum utrum
beneficia alias eſt 1. d. rer. permut. in novis. Proinde
quamvis in dictis concordatis cautum ſit, quod
quoties Pontifex liberè alicui confert, tranſeant

Conſ. Wameſ. Tom. I.

vices Capituli; per neutram tamen prædictarum
vacationum aut collationum vices Capituli con-
ſumptæ aut tranſiſſe dici poſſunt, quia neutra
fuit libera: altera ex reſignatione in favorem; altera
ex cauſa compertumantis: cum utroque caſu
dixerimus neceſſariam, non voluntariam eſſe col-
lationem. Nihil etiam obſtante, quod Papa in col-
latione ex priorè illa reſignatione in favorem de-
rogaverit juri Capituli: quia Capituli nullum jus
fuit, in quo vices aliquas huiusmodi derogatoria
verba operari poſſint; ob id, quod in urbe tunc illa
vacatio contigerit; ex cuius generis vacatione ne-
mo Ordinarius conferre poteſt, propter reſerva-
tionem Papalem per ſuas regulas Cancellariæ fa-
ctam. Et ut aliqua vis in eo conſtitui poſſet, effe-
ctum tamen non haberet ea derogatio: od id, quod
proponatur procuratam eſſe per Dominum tempo-
ralem ad ſic conſumendum turnum & vices Ca-
pituli. Cum ergo vices Domini temporalis tem-
pore huius vacationis, ex qua ad hanc Capella-
niam contenditur, non fuerint, nihil quoque juris
prætereſtendere poteſt præſentatus per Dominum tem-
poralem: & ſic ſolus relinquitur nominatus Lova-
niensis, qui in obtinenda hac Cappellania omni-
bus debet præferri.

De Præbendis & dignitatibus.

S V M M A R I U M.

Turni conſumptio.

1. Permutata beneficia compertumantibus conferenda.
2. Beneficia reſignata ſimpliciter in favorem tertij, in
manibus Papæ alij quam tertio Papæ conferre
non poſſit.
3. Caſus mixtus cui ex ſimplicibus accedat.
4. Reſignatio ex cauſa permutationis, an ſit libera.
5. Reſervata beneficia quando ordinarius conferre poſſit.
6. Signatura nuda quando ſtandum.
7. Beneficium Monoculare.

CONSILIUM CCXXII.

S A P I V S ad incudem redit cauſa be-
neſicialis, quæ eſt inter D. & M. Ioannem
de Ravenſlein Opponentem, de & ſuper
Capellania de Rinevaljin qua non obſtan-
tibus, quæ in prima inſtantiâ pro aſſertione boni
juris dicti Opponentis ſcripſimus, idem Opponen-
s contrariam retulit ſententiam: quæ quoniam appel-
latione interpoſita, retractabilis eſt, l. 1. d. De ap-
pellat. ad novum ſcribendi latiusque conſutandi
ea, quæ tam in prima quàm ſecunda hac inſtantiâ,
ex adverſo allata eſſe deprehendimus, nos incitant.
Et ſanè principio adhuc in eo perſiſtimus, Apoſto-
licam illam provisionem, ex qua Alexander le
Blancq per reſignationem Hugonis Rouſſout niti-
tur, etiamſi hæc veram vacationem beneficij mo-
mentaneam induxerit, non conſumpſiſſe turnum ſeu
vices ordinariæ collationis ad Capitulum Col-
legiatæ Eccleſiæ S. Petri Inſulensis ea vice ſpe-
ſtantis; ideoque illas adhuc ſteſiſſe, occurrente
alia proxima libera collatione; & per confe-
quens huiusmodi vacationem jure inſulti no-
minationis pertinuiſſe ad dictum Opponentem,
utpotè legitime ad collationes dicti Capituli
nominatum: idque ex ea quam prius etiam ad-
duximus ratione, quod vacatio ex cauſa ſimplicis

M m

reſigna-

resignationis in favorem tertij in manibus Papæ facta, effectum habeat resignationis ex causa permutationis in manibus inferioris facta, quoad eum in cuius manibus facta est resignatio.

I Nam quemadmodum cum ex causa permutationis facta est, nulli alij quam compermutanti sive à Papa sive ab inferiore conferri potest, *c. unico de rev. permutat. lib. 6. Clem. 1. eod. tit.* ita nec in manibus Papæ simpliciter facta resignatio in favorem tertij, Papa alij quam illi tertio conferre potest, *Gmel. Cassador. de res. 3. n. 1. de renunt. Panor. in c. Univerforum De rerum permut. Quintil. Mandos. de signatura gratia tit. de resignationib. seu cessionib. eo quod huiusmodi resignatio planè simplex non sit, sed causata & qualificata; quæ ob id simplicis resignationis appellatione non continetur. Qualitas enim adiecta, rei velut aliam speciem constituit, *Hyppolit. de Marfil. singul. 520. Qualitas*; ideoque vel per se stare debet, vel deflectere ad naturam resignationis ex causa permutationis; quæ quamvis vacationem inducat, liberam tamen non inducit, *d. Clem. 1. Vtrumcumque* autem horum dixeris, semper in tuto manet dicti Capituli turnus: nam si dixeris simplicem non esse resignationem (quod propter prædicta fateri necesse est) non potest dici ad Capitulum pertinere ejus collatio; quia in concordia, duo tantum vacationis modi, per mortem scilicet, & per simplicem resignationem, Capitulo attribuantur; & dum de simplici dumtaxat resignatione sic cautum est, necessario consequitur sub ea non contineri qualificatam; qualis proculdubio est, quæ fit in favorem tertij; concordiamque ea in parte non loquitur; quia multum interest inter simplicia & qualificata, *l. vulgimus §. cum hoc & ibi Bart. Quibus ex causis in possess. eatur*: tunc verò ad instar resignationis ex causa permutationis habeatur (ut vere haberi potest respectu habito ad restrictam libertatem conferentis, *d. Clem. 1. de rev. permutat.*) Jam diserte eximitur hæc vacationis species per expressa dictæ concordia verba, quibus cavetur, quod nulla permutatio terminum consumat; nimirum ob nullam aliam rationem, quam quod permutatio liberam vacationem & collationem universaliter non inducat: itaque propter rationis identitatem, idem quoque juss statui debet, *l. illud D. ad leg. Aquil. l. 1. §. 1. de fonte*, non diversum induci, ubi diversa ratio reddi non potest, *l. 1. §. 1. De iniusto rupto irritato facto testam.* Et si neutrum horum duorum dici potest (quod pars adversa aliquoties inculcare videtur, dum obijcit concordiam hanc, ut regulariter omnes transactiones, stricti juris esse, ideoque verba dictæ concordia, quibus cavetur quod omnis permutatio locum non sit habitura strictè accipienda ut non extendatur ad resignationem in favorem; quia inter se specie multum differant) hoc saltem fatendum est, de hac specie nihil in dicta concordia cautum inveniri; quia qua ratione separata & exclusa dicitur à resignatione ex causa permutationis, eadem separata dici debet à simplici resignatione, nec sub ea comprehensa censeri, cum non simplex sed qualificata sit; & sic per se stare debeat, ideoque vel propriam naturam sub dicta concordia non comprehendam habere; vel deflectere in alteram illarum duarum, qua cum rationis similitudine & effectus*

paritate magis conjungitur. * Exemplo ejus, quod traditur de calu mixto trahendo ad eum, de cuius natura magis participat, *doct. in l. 2. D. de verb. obligat.* Conjungitur autem magis cum resignatione ex causa permutationis, quam cum resignatione simplici in eo (quod in proposito maxime expenditur) quia scilicet non inducit liberam vacationem, *d. Clem. 1.* etiam si libera dici possit resignatio; ut etiam libera est, quæ est ex causa permutationis. Proinde nec hoc verum est, quod ex adverso sine juris fundamento assumitur, quod simplex resignatio opponatur dumtaxat illi, quæ fit ex causa permutationis, & sic sub se contineat omnem alium vacandi modum præter permutationem; cum opponatur omni quæ simplex non est, sed qualificata: qualis perinde est, quæ fit in favorem tertij apud Pontificem, ut quæ ex causa permutationis apud quemcumque. Nec sanè dubium est, quin si transigentes tempore transactionis de hoc casu cogitassent, vel interrogati fuissent, illum perinde expresse excepturi fuissent, ut permutationem: cum perinde eo commento, ut per permutationem Ordinarii Collatoris libertas impediatur. Eadem ratione refellitur (in quo pars adversa pedem figit) quod in provisione Alexandri dicitur hoc beneficium vacabile per liberam resignationem Hugonis; inde enim inferri non potest, quod vacaverit ex causis simplicis resignationis: quia libertas illa referenda est ad hoc ut non dicatur facta per vim coactam aut metu;

† nam & ex causa permutationis facta resignatio libera dici potest, & in usu, praxi, stylo beneficii, *libere resignationis* appellatione etiam satis continetur vacatio ex morte, *Joan. Stapul. in signat. gratia tit. de variis modis vacat. §. modo pro declaratoria. Rebuff. in prax. benef. lib. 1. tit. de forma signatura ad verb. sive per liberam resignationem.* Id quod Bulla provisionis dicti Alexandri etiam explicat per subiecta verba, in manibus nostris sponte factam; quæ ut explicativa sunt dictorum verborum antecedentium *per liberam resignationem*, ita & minime superflua aut inutilia: ut evidentissimum sit magnum discrimen esse inter simplicitatem resignationis, & inter illius libertatem: cum libertas constitat in causa, simplicitas verò in modo. Et quæ non fuerit hæc resignatio libera eo sensu, quo pars adversa eam accipit, & sic minime simplex, deprehenditur primò ex ipso procuratorio faciendæ hujus resignationis, atque item ex ipsa signatura, per quam Alexander hoc beneficium obtinuit; nimirum quod sit ex resignatione in ipsius favorem; & non aliàs nec alio modo facta; idque adhuc per interventum promissionis & reservationis pensionis non alicujus certæ summæ pecuniariæ, sed omnium fructuum & emolumentorum dictæ Capellanæ; ad opus ipsius Hugonis sic resignantis. Quæ sanè resignatio multo magis qualificata & restricta est, quam quæ fit ex causa permutationis; imò & fraudibus apertis magis exposita est. Quis enim, cui aliquis sensus est, non videt huiusmodi resignationis modum practicatū esse in evidente fraudem seu defraudatione collationis dicti Capituli, ut occurrente proxima vacatione, patrono laico hæc procuranti juss conferendi esset, & per talem resignationem Capituli turnus velut per provisionem

nem Apostolicam consumeretur? quod quia summam captionem continet admitti non debet, *arg. l. Circa in fine De probat. à contrario sensu*, frivolumque & ineptum plane est dicere, resignationem in favorem pro simplici accipi, quasi rejecta conditione, quam jus improbat & pro rejecta habet. Id quidem verum est si resignatio fiat sic in manibus Ordinarii, apud quæ alia fieri non potest, nisi pura & simplex; excepta solâ causâ seu conditione permutationis: sed si in manibus Papæ sic fiat resignatio inutilis non est nec rejicitur, sed inducit necessitatem sic providendi; ut jam aliquoties dictum est, *Doct. in c. Ex parte De off. deleg. Lud. Mandosius in tit. De resignat. & renunt. vers. in resignationibus*. Nec adversario hac in re patrocinatur, quod in provisione Alexandri, si non expresse, saltem tacite facta sit mentio turni Capituli competentis per hoc quod in ea adjecta sit declarativa clausula, quod pro ea vice non fuerit turnus patroni laici: nam quemadmodum si id etiam expressius dictum fuisset in resignatione ex causa permutationis, nihil noceret Capitulo (quod extra dubitationem est) ita quoque ex simili ratione nocere non debet in resignatione qualificata in favorem tertij; quia æquiparatorum & quorum eadem est ratio, idem quoque jus esse debet, *d. l. illud C. Ad leg. Aquil. l. 1. De leg. 1. Bart. in l. 2. in fine de leg. 2.* Nam hujusmodi Papæ provisio non tendit directe ad privandum ordinarium Collatorem suo turno, nec ad illum preveniendū; sed ad se accommodandum voluntati sic in favorem tertij resignantis; ita ut hujusmodi provisio non tam sit liberalis, quam necessaria in necessitate enim nemo liberalis præsumitur, *l. Rem legatam de admen. leg.* Et diligenter inspiciendo ac excutiendo verba hujusmodi, aperte deprehenditur Papam declarasse, quod pro ea vice ex hac resignatione Hugonis occurrens vacatio, nullo modo spectaverit ad Capitulum, sed tantū ad Sedem Apostolicam, per hæc verba, *nullusq. de illa præter nos hac vice disponere potuerit sive possit*. At verba concordie hoc aperte continent, quod provisio seu collatio Papæ Capitulo nocebit, ejusq. turnum consumet, si hæc Capellania conferatur per impetrationem Papalem eo tempore quo erit in præsentatione & turno Capituli: non etiam simpliciter dictam est de solo turno, sed conjuncta oratione, *de turno & præsentatione Capituli*; ita quod alterius eventus non sufficiat, sed requiratur concursus utriusque, *l. Si heredi plures De condit. inst.* At in proposito constat nullam fuisse Capituli præsentationem; ut aperte indicant dicta Bullæ declaratoria verba, & juris ratio id exposcit, *d. c. 1. De rer. permut. lib. 6. Clem. 1. eod. tit.* Quamobrem absurdum est, quod ex adverso adducitur, per hanc Hugonis resignationem ita vacasse Capellaniam, ut præsentationi ipsius Capituli potuerit esse locus: nam id minime verū est, & reservationis ejus, quod Capituli alioqui futurum erat, nulla hic est consideratio, sed conditionis ipsius resignationis, quæ talem modum vacationis inducit, ut quisquis rei sit eventus, ad Capitulum numquam pertinere poterit collatio, neque jure primario, quia id noluit resignans, & sic admisit Pontifex; neque secundo ex neglecta provisione seu devolutione, quæ à superiori ad inferiorem numquam fit, *Rebuff. in præxi benef. lib. 1. De devolut.* † Cum alioqui in alio modo seu ge-

nere vacationis, cum ad Ordinarium spectat jus collationis seu præsentationis, impeditum tamen aliqua Papali reservatione, fieri possit, ut Ordinarius aliquo casu adhuc conferat, si Papa in conferendo seu providendo fuerit negligens, *c. Statutum De præben. lib. 6.* quod dici non potest in vacatione contingente ex hac causa resignationis ex permutatione, vel in favorem: alterius enim generis reservationes tantum limitantur & restringuntur ad tempus, quo elapso Ordinariorum manus ligatæ resolvuntur; hæc verò ex causa hujusmodi resignationis initio obstat, & acquisitionis seu obtinendæ vacationis occasionem præcindit; ita ut in hoc modo non sit propriè reservatio, nec adeptio, quæ non intelligitur nisi illius quod ei, cui admittitur semel datum fuit seu competijt, *l. Legata inutiliter in fine, l. Legatum nulli D. De adm. leg.* sic quod ex temporis cursu ordinariæ manus nihilo fiant liberiores.

Atque ita fit, ut quoquò res vertatur, manifestissimum esse putemus hanc vacationem ex causa resignationis in favorem, præsertim in concursu tam multarum circumstantiarum, nec fessile vacationem aliquam, nec locum præsentationi dicti Capituli, nec denique illiusturnum tunc statem consumpsisse.

Illud prætermittendum non est, Impetrantem non sine causa vehementius & operosius oppugnare ulum supramentionatæ signaturæ, quæ continet originem provisionis dicti Alexandri, in qua Impetrans fundat originem consumptionis turni Capitularis; quali scilicet fides ei adhibenda non sit, nec secundum illam judicandum, sed tantum secundum expeditas Bullas. Quod sanè ita facit ut aperte confirmet, quod paulò ante attigimus, de fraudulenta & captiosa machinatione in præjudicium turni Capitularis per commentum hujusmodi resignationis in fraudem explicitis omnibus illius fraudis circumstantijs. Cæterum quod ex regula Cancellariæ Apostolicæ, *De non indican. iuxta for. supplicat.* putat illi standum non esse, errorem continet: etsi enim secundum nudam signaturam judicandum non sit, nec illi standum pro commodo Impetrantis; contra tamen ipsam impetrationem, & ad alios juris effectus, & præsertim ad probandum illius impetrationem & præcedentem veram vacationem, utique fidem plenam facit, *Rota decis. 332. Licet Romana quæ est 27. sub tit. De rescript. in novis.* Et in proposito dubitationem tollit instrumentum præcedentis constitutionis, ad sic resignandum & consentiendum in reservationem omnium fructuum loco pensionis; quæ est vera cauponatio & mundinatio ipsius patroni Laici, & præfati Hugonis, nec non Alexandri eorum huic machinationi subservientis.

Novissimè (ne hæc incautos fallat) nihil curandum est, quod de monocularitate hujus beneficii objicitur; quasi scilicet illud sub nominatione non comprehendatur, *Rebuff. in tract. nominat. quest. 15. num. 41.* nam ut id verum esse possit, respectu patroni Laici, ad cujus collationem Opponens nominatus non est, cujusque collationem inturbare non laborat; verum tamen non est respectu dicti Capituli, ad cujus collationes Reus nominatus est, cujusque beneficia & collationes hic intueri oportet. Habet enim di-

Etiam Capitulum plurimorum beneficiorum collationes; quod ad excludendam monochoriam sufficit. Quamvis interim verum sit, ita conceam esse bullam nominationum, ut etiam monochorale sub ijs comprehendatur per adjectam generalitatem clausula, *Quodcumque & qualiacunque &c.*

De prabendis & dignitatibus.

S V M M A R I V M.

Mandatum de conferendo.

1. Posteriora derogant prioribus.
2. Mandata strictè accipienda.
3. Mandatum de conferendo prabendam non extenditur ad mediam prabendam.
4. Mandatum de conferendo beneficio pertinet ad primam vacationem.
5. Verba cum effectu accipienda.
6. Turnus non consumitur per impedimentum.
7. Vacare alicui beneficium quando dicatur.
8. Clausula deoverti irritantis in beneficiis ligat etiam ignorantes.
9. Gratia maculata quo modo purgari debeat.
10. Mandato de conferendo quando graveur ordinarius Collator.
11. Prioritas temporis in collatione beneficiorum attendenda.
12. Mandatum de providendo certa persona de proxime vacaturo an valeat.
13. Procurator falsus nec dominum nec beneficium acquirit alteri.
14. Mandatum de providendo an post collationem mandatarij effectum habeat.
15. Obligatio non nascitur, quando lex resistit.
16. Dominus procuratorem in executione mandati praevenire potest.
17. Variatio non permittitur in collatione beneficii.

CONSILIVM CCXXIII.

QUAMVIS Domino consentienti parum utilis futura erit resolutio illius questionis, an Collatoris mandatarij variatio circa collationem ter repetitam in persona Titij permittenda sit, sic ut saltem jus acquiri potuerit Titio in Canonatu tertio loco collocato per dictum mandatarium; propter adversantem ei juris dispositionem circa articulum specialis mandati de conferendo primo vacaturo Canonatu: ut tamen diligentiam nostram ei comprobemus, & dispicere possit, num ex facto aliquid adferri possit, quo articulus ille hic in tractatione posteriori (nam alioqui re prior est) aliam faciem accipiat, non pigebit illius questionis discussionem suscipere; post totius facti veram (ut putamus) decisionem subiectioni.

Et in primis hoc indubitatum est, illud speciale mandatum, quod ab ordinario Collatore datum in instrumento nobis exhibito continetur; si intus non haberet aliud vitium (de quo postea dicemus) potentius futurum mandato generali, quod idem Collator prius alteri dedit: & quidem non tantum quia tempore posterius fuerit, & posteriora derogent prioribus, *l. prius §. licet D. De iure iudicil.* sed etiam quia strictius sit & specialius, cum in toto iure per speciem generi derogetur, *c. Generi de iur. lib. 6.* etiam si de generali mandato nulla fiat mentio, *c. Dudum, cap. Quamvis tibi de praben. lib. 6. decus consil. 664. V. i. eleganti in. 9.* Ut proinde ea ex parte collatio, de qua queritur, vi-

gore huius specialis mandati facta collabi non possit.

Sed nec ex illo capite labetur, quod hoc mandatum speciale, sit tantum de beneficio tunc proxime vacaturo; ita ut ad sequentes vacationes post primam referri non possit; quali scilicet huiusmodi mandata strictam admodum interpretationem recipiant, *c. Cum in illis §. penult. de praben. lib. 6.* sic ut cum iungitur provideri alicui de prabenda certi valoris, in prabenda minoris valoris mandatum non possit adimpleri; *† & si de integra prabenda mandatum sit datum, dimidia prabenda conferri non possit, etiam si ille contentus sit, pro quo mandatum est, c. Cui de non sacerdotali de praben. lib. 6.* quia vigore mandati fieri non potest, quod expressis verbis mandato inclusum non conspiciatur, *d. §. pen. & neglecta vel consumpta prima occasione, quæ sola mandato continetur, sequentis occasionis nulla est spes, c. Si clericus de praben. lib. 6.* * Cum alioquin eo etiam non expresso huiusmodi speciale mandatum non nisi ad primam vacationem referri possit; spe secundæ vel tertiæ vacationis exclusâ, *gloss. Clem. 1. super verb. infra mensem. & ibi Ioan. de imola de praben. vot. in c. Tibi qui gratiam per illum tex. de rescript. lib. 6. & ibi gloss. super V. proxime.* Nam cum nulla æque mandatarij, neque ejus, cui provideri mandatum est, hic versetur negligentia; neque illi, cur non contulerit, neque huic, cur non acceptaverit, quæ primo loco post dictum mandatum vacavit, imputari possit mirum videri non debet, si ad secundam, deinde etiam ad tertiam, si in secunda vacatione idem quoque dici potest, facultatem conferendi, & mandati subsistentiam extendamus. Quemadmodum in eo casu decisum est, *cap. Et cui de praben. lib. 6.* quo mandatum est simpliciter alicui provideri de prabenda proxime vacatura, si in primam vacationem incidat sacerdotalis prabenda, cujus ille, cui mandatum est provideri, per ætatem capax non sit: eo enim casu per primam vacationem non consumitur gratia, sed expectanda erit secunda vacatio, vel ulterior, quæ impedimentum non habet.

Cum ergo proxima, item quæ secunda vacatio per praeventiones seu expectativas gratias Pontificis fuerit ipsi Ordinario collatori prærepta, merito Titio tertia denegari non debuit, cui prima vacatura conferri iussu fuit; vacatura (inquã) ipsi Collatori. Ita enim ipsius mandati verba habet, *ad collationem seu provisionem nostram vacare cõtingenti* quæ etiam si adjecta non fuissent, de iure tamen subintelligenda forent: *† cum verba sint cum effectu accipienda, ut aliquid operentur, l. Hoc legatum de legat. 3. Bart. in l. Quamvis de auro & argen. legato.* Operari porro non possent, si sub his verbis indefinitis quæcumque vacatio contineretur, quæ cederet tam collationi Pontificis, quam ipsi Ordinarj.

Quemadmodum si ad Canonicos pertineturum pertineat vacantium beneficiorum collatio, non consumitur illius turnus, qui vacans beneficium in suo mense per quamcumque gratiam Apostolicam impeditur conferre, *Rota decisi. 119. Nota quod ubi aliquis, alias 4. de concess. prab. in anteq. Pragmat. sanctio in ut de collat. §. item quod omnia, & ibi gloss. in V. faciende: impeditur enim impedimento facti debet manere illæsus, c. Significante de pignori. l. si cum ipse, & ibi Doct. de excus. auct.*

Vacare